

Котлюба С.*

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ПІ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Актуальність проблеми. Залучення прямих іноземних інвестицій в економіку є загальною рисою економічних програм багатьох держав, а особливо країн з перехідною економікою. Світова практика свідчить, що в умовах посилення процесів глобалізації, лібералізації та конкуренції іноземні інвестиції сприяють процесу модернізації країн та їх включенню в загальносвітові товарні та валютні відносини. Актуальність проблеми пов'язана з ефективним входженням національної економіки України в сучасну світову господарську систему, що потребує структурної перебудови народного господарства та його галузей, трансформації зовнішньої торгівлі, розвитку експортного потенціалу. Тому, в сучасних умовах виходу України з кризи актуальність досліджуваної проблеми є очевидною, оскільки держава не зможе повністю вирішити економічні проблеми, якщо не створить умови для залучення іноземних інвестицій.

Згідно з даними Держкомстату України загальний обсяг прямих іноземних інвестицій залучених в Україну станом на 01.07.2009 становить 37965,7 млн. дол. США, що на 2242,3 млн. дол. США більше ніж обсяг інвестицій на 01.01.2009 (таб.1). [1]

Таблиця 1. Прямі іноземні інвестиції в економіку України

Рік	Обсяг ПІІ (млн. дол. США)	Базисний абсолютний приріст ПІІ (млн. дол. США)	Ланцюговий абсолютний приріст ПІІ (млн. дол. США)	Базисний коефіцієнт зростання ПІІ	Ланцюговий коефіцієнт зростання ПІІ
1/1/02	4 406,20	-	-	-	-
1/1/03	5339	2057,2	932,8	1,63	1,21
1/1/04	6657,6	3375,8	1318,6	2,03	1,25
1/1/05	8353,9	5072,1	1696,3	2,55	1,25
1/1/06	16375,2	13093,4	8021,3	4,99	1,96
1/1/07	21186	17904,2	4810,8	6,46	1,29
1/1/08	29489,4	26207,6	8303,4	8,99	1,39
1/1/09	35723,4	32441,6	6234	10,88	1,21
7/1/09	37965,7	34683,9	2242,3	11,57	1,06

На основі даних Державного комітету статистики України [1]

Інвестиції поступали зі 117 країн світу, причому на долю 14 з них припадає 89,3 % загального обсягу ПІІ. Зміни країн-інвесторів не спостерігалися, не враховуючи Фран-

* студент 4 курсу відділення «міжнародні економічні відносини» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Батрименко В.В.

цію, яка з 1573,2 млн. дол. США зайняла 7 місце підвищивши свої позиції на 4 позиції порівняно з 2008 роком.

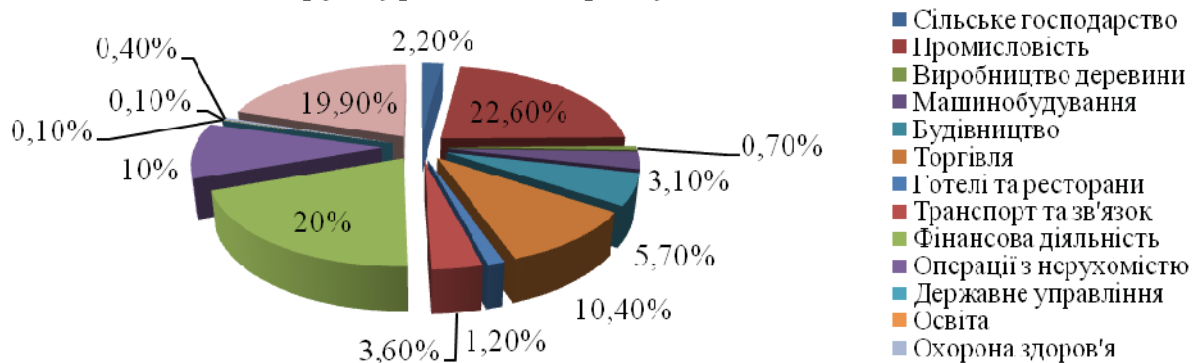
Таблиця. 2. ПІ в Україну за країнами-інвесторами

	Обсяги прямих іноземних інвестицій на 01.07.2009 (в млн. дол. США)	У % до підсумку
Усього	37965,7	100
Кіпр	8063,7	21,2
Німеччина	6530,9	17,2
Нідерланди	3717,1	9,8
Австрія	2490	6,6
Сполучене Королівство	2330	6,1
Російська Федерація	2125,1	5,6
Франція	1573,2	4,1
США	1369,2	3,6
Віргінські острови	1323,7	3,5
Швеція	1259,1	3,3
Інші країни	7213,5	19,0

На основі даних Державного комітету статистики України [1]

Структура інвестування значно не змінилась. В 2009 році, як і в 2008 році, зарубіжні компанії вкладали кошти переважно в галузі фінансової діяльності, торгівлі, промисловості та в операції з нерухомістю. Авжеж необхідно зазначити, що значно впали інвестиції в будівництво, сільське господарство, нафтопереробку, харчову промисловість та готельний бізнес (Рис 1.).

Рис 1. Структура ПІ в Україну станом на 01.01.2009

На основі даних Державного комітету статистики України [1]

Отже, обсяг ПІ в Україну зростає з року в рік, показуючи, навіть, дворазове зростання – як це було в 2006 році. Проте, не зважаючи на ріст обсягу залучених інвестицій в економіку України, темпи приросту ПІ значно впали – коефіцієнт приросту станом на

01.07.2009 склав 1,06, що є найнижчим показником за всі роки незалежності нашої держави [1]. Такий показник обумовлюються не тільки світовою фінансовою кризою, але й рядом об'єктивних факторів: законодавча та виконавча нестабільність, відсутність чіткої державної стратегії по залученню ПІІ, значний податковий тиск на об'єкти підприємництва, неурегульованість питань захисту прав власності інвесторів, високий рівень корумпованості в органах державної влади, наявність перепон для репатріації прибутків з України, відсутність сучасної ринкової інфраструктури, нестабільність роботи фінансової системи країни, незначні об'єми фондового ринку та інші. Значний вплив мають негативні очікування інвесторів, які виражаються в зниженні кредитних лімітів на українські підприємства та банки, а також в зростанні ставок на ресурси.

Враховуючи міжнародні інтеграційні процеси, створення сприятливого інвестиційного клімату України і розвиток інфраструктури інвестиційної діяльності стають найважливішими цілями на шляху до забезпечення економічного росту народного господарства України та підвищення життєвого рівня населення[4]. Україні необхідно терміново приймати заходи серед яких найважливішими є: розробка довгострокової політики держави щодо залучення ПІІ; створення інституційного механізму, спрямованого на залучення прямих інвестицій та регулювання діяльності зарубіжних компаній; забезпечення надійного правового захисту функціонування іноземних інвесторів; стабільність законодавчої системи та передбачуваність регулятивних заходів; прискорення ринкової трансформації економіки, подальше здійснення економічних реформ; зменшення рівня бюрократизації, боротьба з корупцією, дерегуляція підприємницької діяльності [3].

Враховуючи думку Грідасова В.М., Ісаєва О.Е., Пересади А.А., Петрука О.М. – провідних спеціалістів в галузі інвестицій, переконаний, що вирішення цих питань сприятиме підвищенню рівня інвестиційної привабливості України, що стане першим досягненням, необхідним для виходу країни з кризового стану.

Висновки. Україна як потенційний об'єкт інвестування викликає живий інтерес у закордонних інвесторів, оскільки є ринком з більш ніж 40 мільйонами споживачів та займає стратегічно та географічно вигідне положення в Європі. Спеціалісти Oxford Business Group (OBG), британського дослідницького та видавничого центру, який спеціалізується на вивченні ринків, що розвиваються, назвали Україну однією з найбільш привабливих країн для іноземних інвестицій в Європі [7]. Саме тому, Україні необхідно перейти на новий рівень відносин з іноземними інвесторами, щоб якнайшвидше та найефективніше подолати перепони на шляху залучення іноземних інвестицій, які сприятимуть всебічному розвитку економіки та інфраструктури України, що є особливо важливим напередодні футбольного змагання «Євро 2012».

Література

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09. № 1560-ХІІ.
3. Указ Президента України від 22.02.2001 № 108 Про додаткові заходи для підвищення притоку інвестицій в економіку України.
4. Курсова робота Котлюби С.В. «Вплив ПІІ на економіку приймаючих країн»
5. Кухарская Н.Г. Проблемы привлечения иностранных инвестиций в экономику Украины // Бизнес. – 2007. – № 3.
6. Електронне видання Інвест-газети: http://www.investgazeta.net/?p=news&news_id=26928
7. Офіційний сайт Оксфорд Бізнес Груп <http://www.oxfordbusinessgroup.com/publication.asp?country=37>